

GOŃCIE CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI

Dekret o rozwiązaniu Sejmu i Senatu

Nowe wybory w dniu 16 i 23 listopada r. b.

Podana z zastrzeżeniem w niedzielnym numerze naszego pisma wiadomość o rozwiązaniu Sejmu okazała się istotną. W dniu 30 sierpnia nastąpiło rozwiązanie Sejmu.

O godz. 10.15 sekretarz pana prezesa Rady ministrów por. Szczepkowski udał się z prezydentem Rady ministrów do pp. marszałków Sejmu i Senatu, którym doręczył następujące orędzie Prezydenta Rzeczypospolitej:

Akt ten brzmi jak następuje: „Po dojrzałym namyśle stwierdziliśmy, że najważniejszą rzeczą do pracy wszystkich obywateli jest na prawa zasadniczych praw rządzących Rzplitej, gdyż stanowią one podstawy dla wszystkich praw istniejących w państwie. Naprawa jest konieczna, gdyż niestety dotąd uniknąć nie można chaosu prawnego, istniejącego w Rzeczypospolitej.

Gdy przekonałem się, że naprawy tej mimo moich usiłowań dokonać nie potrafię zapomocą istniejącego Sejmu Rzplitej, zdecydowałem się rozwiązać istniejący Sejm i Senat.

Wobec tego na podstawie art. 26 ust. 2 i 3 Konstytucji rozwiązuję na wniosek Rady ministrów Sejm i Senat z dniem 30 sierpnia 1930 r.

Oznaczam termin wyborów do Sejmu na 16 listopada 1930 zaś termin wyborów do Senatu na 23 listopada 1930.

Podpisani: Prezydent Rzeczypospolitej Ignacy Mościcki, Prezes Rady ministrów: Józef Piłsudski.

Pismo, które Pan Prezes Rady Ministrów przesłał wraz z orędziem Pana Prezydenta Rzplitej PP. Marszałkom Sejmu i Senatu podpisał w zastępstwie P. Prezesa Rady Ministrów P. Minister Beck.

Orędzie zostało doręczone sekretarzowi Senatu p. Dwornickiemu i dyrektorowi Biura Sejmowego p. Karczewskiemu.

Zaznaczyć należy, że wybory do poprzedniego Sejmu odbyły się 4 marca 1928, do Senatu zaś 11 marca tego roku. Sejm został zwołany dnia 27-go marca. Ostatnie posiedzenie tego Sejmu odbyło się 15 marca 1930 r. Zywot Sejmu, licząc od dnia powołania, trwał 2 lata, 5 miesięcy i 25 dni, Senatu zaś o 7 dni krócej.

Warszawa. — Wiadomość o rozwiązaniu Sejmu i Senatu rozeszła się w gmachu parlamentarnym o dość wczesnej godzinie porannej.

Podali ją do wiadomości posłów i senatorów sprawozdawcy parlamentarni, a także ci posłowie, którzy po północy wysiedli do pociągów, zmierzających do Warszawy i którzy rano od konduktorów kolejowych dowiedzieli się, że prawo wolnego przejazdu kolejami, przysługujące im według konstytucji, zostało im już odebrane. — Niektórzy konduktorzy domagali się nawet opłaty za przejazd, przeważnie jednak ustępowali na skutek argumentu, że podróżny nie zapoatrzył się w pieniądże na podróż, wyjeżdżając z domu w charakterze poselskim. Posłowie wysuwali tak że argument, że konstytucyjne prawo wolnej jazdy nie może być skasowane bez dania możności bezpłatnego powrotu z miejsca obrad Sejmu na miejsce stałego zamieszkania. Inne rozporządzenie podobnej natury, choć drobniejszego znaczenia, wydane zostało w ciągu dnia o godz. 4-ej po południu. Wyłączone zostały mianowicie wszystkie telefony klubów sejmowych Sejmu.

O rozwiązaniu wypowiedzieli się przedewszystkiem kierownicy opozycji, którzy twierdzili, iż są zadowoleni, ponieważ sytuacja została wyjaśniona. Szara zaś masa poselska tych klubów zdradzała swe osobiste uczucia.

Dodatnie wrażenie uczyniło zawarte w orędziu rozwiązującym Sejm i Senat rozporządzenie, które wyznacza termin wyborów dnia 16 i 23 listopada.

Koła kierujące stronnictwami opozycyjnymi akcentują, że działalność tych stronnictw nie dozna żadnej przerwy z powodu rozwiązania ciała ustawodawczego. Komisja porozumiewawcza Centrolewu działa dalej, odbędzie się też zapowiedziane na poniedziałek 1 b. m. posiedzenie tych stronnictw, które wchodzi w skład Centrolewu. Z Centrolewu oświadczają też, że utrzymanie zostanie także termin de monstracji, zwołanych na dzień 14 września. Program tych wieców do stanie jednakże o tyle zmieniony, że zamiast hasła o zwołanie sesji,

wysunięte zostanie hasło, domagające się „czystości wyborów”.

Warszawa. — Klub sejmowy. Wywołanie na plenarum posiedzenia w sobotę powzięt uchwałę streszczającą się w trzech punktach.

W pierwszym wyraża zgodę na nowe wybory, traktując je jako sposób rozstrzygnięcia sporu

między rządem a Sejmem, oraz żąda czystości i swobody wyborów.

W punkcie drugim zapowiada, że mimo „gróźb i teroru” nie poniecha „walki z dyktaturą”.

W końcu wyraża współczucie wicemarszałkowi Sejmu Dąbskiemu z powodu wypadku pobicia go przez osobników w mundurach wojskowych.

stanowczością wszelkim rozstrzeżeniem do ziemi rdzennie polskich. Pomimo ofiar tych, którzy 10 lat temu okupili swoją krwią wolność i potęgę Ojczyzny, musieliśmy nie cofnąć się przed żadnym środkiem koniecznym dla obrony nienaruszalności zagwarantowanych traktatem granic polskich”.

Po przyjęciu tej rezolucji ufornmował się imponujący pochód, który ruszył ulicami Wierzbową przez pl. Marszałka Piłsudskiego do ul. Królewskiej. Przed pałacem Kronenbergera pochód zatrzymał się i gen. Górecki wraz z delegacją udał się do p. ministra spraw zagranicznych Zaleskiego, celem złożenia mu uchwalonej rezolucji. Po chwili na balkon ukazał się p. min. Zaleski wraz z delegacją, któremu zgótowano gorącą owację.

Po wysłuchaniu deklaracji min. Zaleskiego złożonej w imieniu rządu, tłum pełen entuzjazmu wznosił okrzyki na cześć Prezydenta Rzplitej, Marszałka Piłsudskiego oraz min. Zaleskiego.

Oświadczenie min. Zaleskiego

„Stoimy niezłomnie na straży całości ziem Rzplitej”.

Warszawa. — Dziś po raz drugi ze strony rządu padło — w związku z prowokacjami Treviranusa — oświadczenie w sprawie nienaruszalności granic Rzeczypospolitej.

Stało się to podczas posuchania delegacji olbrzymiego zgromadzenia, odbytego na pl. Teatralnym w Warszawie w niedzielę w sprawie uroszczeń rewizjonistycznych rządu Rzeszy.

Oto delegacja po przyjęciu rezolucji udała się na cele pochodno do ministra spraw zagr. p. Augusta Zaleskiego. P. Minister Zaleski przyjął delegację zgromadzoną w swoich apartamentach w pałacu Kronenbergera.

P. min. Zaleski zapewnił delegację, że rząd polski zgodny z całym społeczeństwem stoi niezłomnie na straży nienaruszalności terytorjalnej Rzplitej i nie dopuści do naruszenia praw Polski w jakikolwiek sposób.

To doniesienie oświadczenie zgromadzonych przed pałacem tłumom powtórzył w imieniu ministra Zaleskiego przewodniczący delegacji wicę p. prezesa gen. Górecki.

Zebrałi wczoraj w liczbie kilkunastu tysięcy uczestnicy wiecu przyjęli następującą rezolucję:

„My obywatele stolicy zebrałi na pl. Teatralnym w dniu 31 sierpnia 1930 roku wyrażamy stanowczy protest przeciwko godzącym w zasadnicze prawa państwa polskiego atakom szowinistów niemieckich oraz wystąpieniem ministra Rzeszy niemieckiej Treviranusa, który powazył się publicznie za kwestjonować niewzruszone prawa nasze do polskiego odwiecznie

Aresztowania we Lwowie

Władze rozpoczęły energiczną akcję, celem wyłączenia sabotażystów ukraińskich.

Lwów. — W sobotę w nocy przeprowadziła policja polityczna we Lwowie masowe rewizje i aresztowania wśród Ukraińców, pozostające w związku z natknięciem się wywiadu policyjnego na przygotowania Ukraińskiej Wojskowej Organizacji do nowych zamachów.

Do południa w sobotę aresztowano ogółem 22 osoby, wśród nich adwokata dra Rudnickiego, właściciela znanej firmy kailarskiej Michała Halibęja i jego brata, studenta, oraz szereg osób z pośród inteligencji i uczące się młodzieży, których nazwiska policja okrywa tajemnicą.

Aresztowania zesły się z pobytom we Lwowie wiceministra spraw wewnętrznych Pierackiego i naczelnika Suchenka.

W związku z tem odbyła się w sobotę w południe w starostwie grodzkiem konferencja prasowa z udziałem zaproszonych dziennikarzy ukraińskich z redakcji „Dziś”, „Nowego Czasu” i „Nedili”.

Naczelnik Suchenek wygłosił na konferencji przemówienie, które ze względu na aktualną treść, dotyczącą zdecydowanych kroków rządu wobec ustawicznych zbrodni sabotażystów ukraińskich, podaje my w streszczeniu.

„Władze państwowe — powiedział naczelnik Suchenek — obserwowały ze spokojem ostatnie występy panów z U. O. W., zdając sobie doskonale sprawę, że porozumienia te robione były na obstatunek przez płatnych pacholców i zainteresowanych czynników obcych.

Obecnie władze uznają, że narzedził czas, by położyć kres tej robotce.

Dziś w nocy zaskoczyliśmy sztaf U. O. W., aresztując przeszło 20 osób.

Obecnie idzie policja po gorących śladach, uzyskanych podczas rewizji. Aparat władz bezpieczeństwa nastawiony jest nie tylko na Lwów, ale na inne województwa, w tem nawet na zachodnie. Najbliższa noc przyniesie wielkie rezultaty, zaś w samym Lwowie należy oczekiwać lada minutę dalszych wyników akcji władz bezpieczeństwa. Zaznaczyć muszę, że wśród już aresztowanych znajdują

Teatr „NOWOŚCI”

Od poniedziałku i wczoraj i dal następujących.

Scena i ekran

Uwaga! Czy miejsce do rozpoznać tego oskarżonego w bractwach partyznych. 1 zł. Na przesłuchanie oskarż. 1.20. Ostat. scena o 9.30 w.

GIRLS'Y PARYŻA

Nadzwyczajna przygoda młodej artystki franc. która została gwiazdą baletowa.

W roli gł. oliniew-piękna SUZY VERNON. Na scenie! Pierwszy raz w historii, nowozagranego artystów scen polskich pod kier. A. Karczewskiego, znanego humorysty, Lwów, Nowożytności oraz dotychczasowej Zdzisławy i Nowickiej. Pierwszy program inauguracyjny o 8. ZA ROGO PAN MIE BILIZET 20

NA SEZON SZKOLNY

NAJWIĘKSZY WYBÓR

MATERJAŁÓW PIŚMIENNYCH

i POMOCY SZKOLNYCH

PRZYGOTOWAŁ

SKLEP „GOŃCA CZĘSTOCHOWSKIEGO”

II Aleja Nr. 26, tel. 50, oraz Filja „Bazar Szkolny” Narutowicza 20.

Zeszyty szkolne, bruljony, bloki rysunkowe, teczki, piórniki, dzienniczki uczniowskie, stalówki, pióra, ołówki, ołówki, atramenty, kredki, cyrkle, ekierki, trójkąty, farby, gumy, guma arabska, kalamarze, scyzoryki, papiery, rysownice, rajszynty, temperaczki, tusze, węgielki, wycinanki i t. p.

CENY NISKIE

Obsługa szybka i uprzejma.

się rybki o wielkim ciężarze gatunkowym.

U. O. W. dostała — mówiąc trywialnie — dobrze po łbie.

Trzeba przytem stwierdzić, że robota panów z U. O. W. raczej jest niedołężna. W czasie rewizji znaleziono np. nietylko plany zamierzonych zamachów, ale i już dokonanych.

Upewniam panów, że rząd centralny zdawał sobie doskonale sprawę z sytuacji wschodniej Małopolski.

W okolicy Borysławia znaleziono w lasach 34 kg. materiałów wybuchowych pochodzenia zagranicznego.

Lwów. — W nocy z piątku na sobotę podpalone zostały na folwarku księżnej Seweryny Sapieżyńskiej w Hermanowie pod Lwowem zabudowania folwarczne.

Na przetrzeni między Starym Samborem a Starą Solą na górze t. zw. Dudnowce obalili sabotażnicy ukraiński słup telegraficzny. Dochodzenia w toku.

TELEGRAMY BANKRUCTWO PLANU STALINA.

Ryga. — Alarmujące wiadomości o katastrofalnym stanie zasiewów oraz o słabych rezultatach do wozu zboża do magazynów rządowych, znalazły swe potwierdzenie w odezwie rządu sowieckiego do włościan.

Odezwą apeluje do poczucia honoru chłopów sowieckich, którzy nie powinni zaniedbywać dowozu zboża do magazynów rządowych i oglądka kraju.

Alarmująca odezwą rządu sowieckiego jest jeszcze jednym potwierdzeniem katastrofalnego załamania się planu Stalina, który zmierzał forsownie do kolektywizacji rolnictwa.

POROZUMIENIE PRZECIWPOLSKIE.

Rzym. — Dziennik „Tevere” podaje wiadomość z Berlina, iż projektowane porozumienie — węgłowe anglo-niemieckie, które ma poprzedzić naradę w Genewie, skierowane jest przeciwko Polsce i jej wysiłkom ogarnięcia rynków skandynewskich.

WRZENIE W AMERYCE POLUDNIOWEJ.

Paryz. — W sprawie zamieszek w kilku południowo- amerykańskich republikach donoszą w dalszym ciągu, że rząd argentyński przedsięwziął nadzwyczajne środki ostrożności, aby nie dopuścić do dalszego zaognienia stosunków.

NIEMIECKIE GROZBY.

Paryz. — Tekst szóstej, wygłoszonej we Frankfurcie n. M., mowy Treviranusa, nadszedł tu zbyt późno, aby prasa paryska mogła omówić go obszernie.

PROROCITWA WALDEMARASA

Kowno. — Waldemarasz zaprzeczył kategorycznie w wywiadzie wiadomości o zamachu, któryby miał na celu zgładzenie szeregu wybitnych osobistości na Litwie.

Kino-Teatr CASINO. Od poniedziałku 1 wrzeź. NOWA REWIA! Na ekranie: NOWA REWIA! Wielki Film Realistyczny o niebywałej treści!!! Film — drgający tętnem życia, Emocjonujący tragizmem!!! Męka milczenia

Wzruszający dramat. Wtorek głównej czarująca gwiazda ekranu Anna Ondra. Tylko na 8 dni! Człowiek LEO FUKS w swoim charakterystycznym repertuarze.

Janina Leonowicz Bolesław Orlński. Znana artystka teatrów stołecznych w swoim oryginalnym repertuarze. — ulubieniec publiczności rozśmieszony do łez publiczność.

szło do krwawego starcia hitlerowców z komunistami. Było to, jak dotychczas, najgwałtowniejsze starcie przeciwników politycznych podczas obecnej kampanii wyborczej.

Władze estońskie, pro wadzace dochodzenie w sprawie zabójstwa gen. Unta, przyszyli do przekonania, że było ono zorganizowane przez znanego komunistę Menegona.

Finlandzka policja polityczna wykryła w Helsińgforsie tajną komunistyczną drukarnię, w której drukowane były try nielegalne pisma komunistyczne.

Partia liberalna dysydentów, stojąca pod przewodnictwem Jerzego Bratiana, rozwija bardzo żywą działalność i oświadcza, że nie połączy się ona w żadnym wypadku ze starą partią liberalną.

Kampania wyborcza do parlamentu odbywa się w atmosferze wielkiego napięcia, które uzewnętrznia się w licznych wypadkach krwawego teroru.

4 kl. Szkoła prywatna przygotowawcza Zofii Wigurskiej-Fofasińskiej ul. Jasnogórska Nr. 12, telef. 655.

się resztki dachu. Straże pożarne pracowały bez wytchnienia kilka godzin, nim udało się pożar zlokalizować.

KATASTROFA KOPALNIANA W ANGLJI.

London. Z Glasgow donoszą: Ciężka katastrofa kopalniana wydarzyła się na kopalni „Auchinraith” koło Glasgow.

Pięciu poniosło śmierć, zaś resztę wydobyto ciężko rannych i przewieziono do szpitala.

ZWOŁANIE SEJMU ŚLĄSKIEGO.

Warszawa. — Równocześnie z rozwiązaniem Sejmu i Senatu ukazał się dekret, zwołujący Sejm śląski.

Zarządzenie p. Prezydenta R. P. w sprawie zwołania sesji Sejmu brzmi jak następuje:

Na podstawie art. 21 ust. konstytucyjnego z dnia 15 maja 1920 r., zawierającego statut organicyzacji województwa śląskiego (D. U. R. P. 73, poz. 497) oznaczam termin zwołowania pracy sesji Sejmu śląskiego odroczonej mojem zarządzeniem z dnia 29 czerwca 1930 r. na dzień 9 września 1930 r.

Warszawa, 29 sierpnia 1930 r. Podpisani: Prezydent R. P. Ignacy Mościcki.

Prezes Rady ministrów: Józef Piłsudski.

Katowice. — Na posiedzeniu Sejmu śląskiego, które odbędzie się 9 września b. r., na porządku dziennym obrad znajdzie się przejściowy budżet śląski za czas od 1 października 1930 do 31 marca 1931 r.

Budżet ten w poniedziałek dnia 1 września zatwierdzi śląska rada wojewódzka. Wynosi on w wydatkach i dochodach po 60 milionów złotych.

Godz. 11:00 w RADJO w Katowice. Godz. 11:00 w RADJO w Katowice. Godz. 11:00 w RADJO w Katowice.

WARSAWSKI KOMITET KOMUNISTYCZNY WPADŁ W RECE POLICJI.

Warszawa. W sobotę nad ranem policja śledcza dokonała 30 kilku rewizji wśród wybitniejszych działaczy komunistycznych.

W czasie rewizji w mieszkaniu niejakiego Stobnickiego, przy ul. Nalewki 12, znaleziono cały szereg druków i rękopisów, a w jednym z loków ukryte było pod siennikiem 8000 zł.

W mieszkaniu niejakiej Sokolowskiej znaleziono większą ilość druków, zamkniętych w skrzynkach. Ze znalezionych dokumentów wynika, że komitety okręgowe komunistycznej partii szykują się bardzo energicznie do wystąpienia w dniu 7 września, t. j. w międzynarodowym dniu święta młodzieży komunistycznej.

DWAJ B. POSŁOWIE ARESZTOWANI ZA AGITACJĘ WYWRTOWA.

Wolno. — Wczoraj został aresztowany w Oranach były poseł białoruski na Sejm, Gawtyluk, w Wilejce zaś był poseł białoruski Wolyniec.

Obu pod silnym konwojem dostawiono do urzędu śledczego w Wilnie, skąd po przesłuchaniu przewieziono do więzienia na Łukiszkach. Swego czasu Sejm odmówił wydania tych posłów.

tykalności wskutek rozwiązania Sejmu, zostali aresztowani.

WYROK NA SZPIEGÓW W KATOWICACH.

Katowice. — Onegdaj przed sądem okręgowym odbył się proces przeciwko Wiktorowi Kwiatkowskiemu i Erwinowi Mazgale, którzy w swoim czasie dokonali kradzieży poufnych dokumentów wojskowych z biura komendanta Zw. Oficerów, Krawczyka, a następnie usiłowali sprzedać dokumenty ościenneemu państwu.

PKŁ. WIENIAWA-DŁUGOSZOWSKI OPROWANY NA SŁĘPA KISZKĘ.

Warszawa. — Komendant garnizonu i placu m. st. Warszawy, płk. Bolesław Wieniawa-Długoszowski zmuszony był poddać się operacji ślepej kiszki.

Operacja, której dokonał prof. Szarecki na oddziale chirurgicznym szpitala Szkoły podochorzączy sanitarnych, miała przebieg pomyślny.

Głosy prasy o rozwiązaniu Sejmu.

Po niespodziewanem przesileniu rządowem — nagłe rozwiązanie parlamentu. Wypadki przyjęły bardzo żywe tempo; tempo tak żywe, że nawet zwyczajowo przyjęte terminy wyborcze zostały znacznie przyspieszone.

Prasa na orędzie Prezydenta Rzplitej zareagowała bardzo silnie. Z pierwszych ech odnotujemy co następuje:

„Przegl. Wiecz.” uważa, że wszystko wynika z tego iż zgodnie ze swymi zapowiedziami marsz Piłsudski „stanął do rozprawienia Prezydenta Rzplitej”.

Konserwatywny „Dzień Polski” stwierdza, że „Wrzód pekił Parlament polski, wyrosły z wszystkich wad i niedomagań konstytucji 17 marca, przestał istnieć”.

„Dzień Polski” kłopotuje się, że nie została zmieniona ordynacja wyborcza; przyczem wypowiada życzenie, iż „chcielibyśmy dowiedzieć się wkrótce, że i ten cień będzie usunięty”.

„Dzień Polski” kłopotuje się, że nie została zmieniona ordynacja wyborcza; przyczem wypowiada życzenie, iż „chcielibyśmy dowiedzieć się wkrótce, że i ten cień będzie usunięty”.

My także chcielibyśmy zmiany tej ordynacji, ale jak tego obecnie dokonać? Skoro ogłoszenie wyborów wskazuje na chęć zachowania drogi prawa, to jakąż drogą zmienić ordynację?

Czyż nie słusznie uważa „Kur. Warsz.”, że „można do zmiany konstytucji drogą legalną zmierzać, można, a nawet trzeba środkami legalnymi, przez prawo przewidzianymi błędy jej naprawić i luki wypełniać.

Ale wszelka zmiana, czy rewizja konstytucji, może się odbywać jedynie w niepokalanym majestacie istniejącej, która wszystkich obywateli, począwszy od P. Prezydenta Rzplitej do najskromniejszego szaraka jednako obowiązywać musi.

Tylko akty, oparte sobie na konstytucji, mają za sobą powagę prawa.

Kiedyż wszyscy nauczymy się do ceniąć wagę aktu prawnego w życiu narodu? Kiedyż zdecydujemy się szanować tę cechę cywilizacji politycznej?

Książki Szkolne dla wszystkich szkół, zeszyty, bruliony oraz wszelkie przybory szkolne poleca KSIĘGARNIA I SKŁAD NUT F. ROLNIKIEGO w Częstochowie, II-ga Aleja Nr. 32 (obok poczty głównej) Tel. Nr. 879.

